

Zaaknummer : 1170517
Team : IASZ
Portefeuillehouder : S.A. Meerhoff
Openbaarheid : Actief openbaar

ONDERWERP

Collegebericht: Eindstand energietoeslag 2022 en vooruitblik 2023

Aanleiding

De energietoeslag 2022 was bedoeld om huishoudens met een laag inkomen (deels) te compenseren voor de gestegen energieprijzen. Van april 2022 tot en met 31 januari 2023 kon de energietoeslag 2022 worden aangevraagd. De energietoeslag bedroeg aanvankelijk € 800, maar is medio 2022 verhoogd naar € 1.300 (conform richtlijnen Rijk).

Doelgroep

De doelgroep die in aanmerking kwam in Heemstede heeft een inkomen tot 130 procent van de bijstandsnorm. Dit is ruimer dan de doelgroep die het Rijk als richtlijn gaf (namelijk een inkomen tot 120 procent van het sociaal minimum).

Eindstand energietoeslag 2022

Op een enkele openstaande aanvraag na is de eindstand (peildatum 10 februari 2023):

Heemstede

Toegekend (waarvan 401 ambtshalve)	934
Kosten toekenningen (aantal x € 1.300)	€ 1.214.200
Kosten uitvoering (inschatting totaal)	€ 13.500
Totaalkosten	€ 1.227.700
Rijksbudget	€ 1.267.300
Overschot	€ 39.600
Nog in behandeling	4

Bereik

Uitgaande van het gemiddelde aantal aanvragen per maand op dat moment zijn wij in oktober 2022 uitgegaan van een mogelijk tekort van € 275.000. Hierover is gecommuniceerd in het collegebericht van 11 oktober 2022. Tegen de verwachting is het gemiddeld aantal aanvragen in de laatste maanden van de aanvraagperiode naar beneden gegaan. Wij vermoeden dat dit komt omdat de meeste inwoners de toeslag zo snel mogelijk hebben aangevraagd. Wij zijn hierdoor tegen verwachting in toch binnen budget gebleven. Gezien het grote

aantal toekenningen en de bijna volledige benutting van het budget beschouwen wij het bereik van de energietoeslag als een succes.

Kosten verruiming toegang

De ruimere inkomensgrens ten opzichte van de landelijke richtlijn heeft gezorgd voor extra kosten (deze zijn al verwerkt in bovenstaande tabel). Het gaat om 133 toekenningen ($133 \times \text{€ } 1.300 = \text{€ } 172.900$). Het daadwerkelijke aantal kan nog iets hoger liggen, omdat deze categorie ook binnen de ambtshalve toekenningen kan voorkomen.

Verdeling Rijksbudget

Brancheorganisatie Divosa heeft een peiling gehouden onder gemeenten met de vraag of zij uitkomen met het Rijksbudget voor de energietoeslag (uitgaande van de inkomensgrens 120 procent van de bijstandsnorm). Gezien het tekort dat eerst nog verwacht werd heeft Heemstede ook meegedaan aan deze peiling. Uit de peiling blijkt dat bijna de helft van de gemeenten niet uit is gekomen met de middelen die het Rijk beschikbaar heeft gesteld. Er zijn echter ook gemeenten die ruim geld over houden. Het Rijk heeft naar aanleiding van deze berichtgeving inmiddels de verdeelsleutel onder gemeenten voor 2023 aangepast. Hoe dit in de praktijk uitpakt is nog onbekend.

Energietoeslag 2023

De energietoeslag mag in 2023 opnieuw worden uitgekeerd, maar pas na de wijziging van de Participatiewet. Naar verwachting is dat in de zomer. Er mag wel een voorschot van € 500 worden verstrekt. Gezien de noodregelingen die er momenteel zijn kiezen we hier niet voor. Ook willen we eerst bekijken of de beleidsregels energietoeslag, die sowieso opnieuw moeten worden vastgesteld door het college, aanpassing behoeven. Hierbij kan bijvoorbeeld aan de volgende 'knoppen' worden gedraaid:

- Peildatum inkomen
- Controle inkomen ondernemers
- Doelgroep (inkomensgrens)
- Wel of niet controleren op vermogen. Landelijk is de richtlijn om dit niet te doen, maar de optie is er wel. Dit zou echter fors hogere uitvoeringskosten betekenen.